

תזמורת ישראל ניגנה את צ'לי

„דויטשלאנד איבר אלס“ -

ומישמר צה"ל דיגל את נשקו

בראנד לא נתקבל רק בחיבה אישית, כנאה לדוחם אנטי-נאצי מובהק, אלא גם בידדות ממשלתית, כנציגה של מדינה הקרובה עתה לישראל יותר ממרבית יודיני הוותיקים.

לישראלי המצוי לא נראה הדבר מוזר כלל. הוא התבונן בטכסים בטלוויזיה, הקשיב להם ברדיו, וקרא עליהם בעיתונים. הוא שם לב שאנשיהצמרת שלנו עדיין אינם יודעים בדיוק איך להתנהג באופן טבעי בסעודה חגיגית, ואולי גם שם לב לעובדה שהטלוויזיה השמיטה מן הדיווח את קטע נגינת ההימנונים.

אולם עצם האירוע כלל לא נראה לו מוזר. דגל שחור-אדום-זהוב ליד הדגל הכחול-לבן, דויטשלאנד ליד החיקוה. ראש-הממשלה הראשון של מדינה חשובה העורך ביקור ממלכתי בישראל בעודו מכהן בתפקידו הוא גרמני. למה לא? זה טבעי. זהו הפלא השלישי. הדבר אף אינו מעורר היריחה.

אבל לפני 28 שנה, כאשר התמוטט הרייך השלישי, לא היתה בעולם שינאה

1933: היטלר מקבל את המינוי לקאנצלר

חשימה בלתי-אפשרית

נוראה יותר, צודקת יותר, מאשר זו שמילאה את לבו של יהודי — כל יהודי! — כלפי גרמניה והגרמנים.

היתה זאת „שינאה אפורה לשק“, שינאה שהרגה בהרבה מן היחסים בין מדינות עוינות, ואף בין עמים עוינים. שלישי של עמנו נרצח במיבצע מתוכנן וקרירות, שאין לו אח בהיסטוריה האנושית. „הרייך בן אלף השנים“ שהוקם על-ידי היטלר, ארך רק 12 שנה, אך הכל היו בטוחים שאלף שנים לא יספיקו כדי למחוק את השינאה שגולדה בשנים אלה. הדבר נאמר — במלים אלה — על-ידי אחד מנידוני נירנברג. אלף שנים — והגה לא עברו עדיין 30, ובין שני העמים נוצרו שלום, נורמליזציה ואף ידידות.

לא מפני שאנחנו חלשים בשינאה, ומוטיבים כדיך לשכות. אלא מפני שמביצע יזום, מתוכנן, נכון ונועז של גרמני זקן וחבר-עוזריו הודק את הפלא.

לנו יש מה ללמוד ממיבצע זה. כי בעיית-דורנו בישראל היא לכונו שלום, נורמליזציה וידידות עם עמים, השונאים אותנו כימעט כשם ששנאו אנחנו. בשעתה, את הגרמנים.

אין חשיבות מעשית לשאלה אם שינאה זו צודקת, אם לא. אי-אפשר להשוות את מאורעות אירופה למאורעות שהתרחשו במרחב שלנו. השוואה, המושמעת לפעמים בלהט הפולמוס על-ידי דוברים ערביים וקומוניסטיים, היא מרושעת ומוטעית. אולם לא האמת האובייקטיבית חשובה, אלא ההרגשה הסובייקטיבית. יש דמיון רב בין יחסי הערבים אלינו, ויחסנו שלנו לגרמנים לפני דור.

ידי בראנד שולט היטב בתוו-פניו. שום שריר לא זו בהן, כאשר הקשיב לדבריה של גולדה מאיר במישכן הכנסת, על רקע הגובלינים של מארק שאגאל. כמו גננת טובה, הידקה גולדה מאיר ציונים. היא הואיחה להעניק ציון גבוה לוילי בראנד.

וילי בראנד השכין שלום בין גרמניה ובין שכנותיה הקומוניסטיות. צריכים ללמוד מנסיון היסטורי זה. מי צריך ללמוד?

וכאן, במישפט קטן אחד, מתגלה כל אופייה של אשה זו: השכנים ש'הנו צריכים ללמוד.

לנו אין מה ללמוד. לגברת גולדה מאיר אין מה ללמוד. לממשלת ישראל אין מה ללמוד. כי אנחנו כבר יודעים את הכל. אנחנו בסדר במאה אחוזים. אנחנו מחלקים את הציונים.

מיואל בראנד עד וילי בראנד

עם כל הכבוד לגברת מאיר, אני מרשה לעצמי לחזק על הערכה זו. אני מאמין שדנו יש הרבה ללמוד ממדיניותם של וילי בראנד וקורמיו. כבר כתבתי על כך לא פעם. נראה שהגברת מאיר פסחה על מאמלי אלה. למענה

אספר את הסיפור מחדש. זהו אחד הסיפורים המופלאים ביותר של המאה ה-20. אם רוצים, אפשר לקרוא לפרק זה ב"שם „מיואל בראנד עד וילי בראנד“.

כאשר הגיעה השמדת יהודי אירופה לישיאה, שיגר אדולף אייכמן את יואל בראנד אל מנהיגי היישוב היהודי בארץ, כשבפיו הצעה נוראה: „דם תמורת סחר רה. סחורה תמורת דם“. הגרמנים תבעו משאיות תמורת הפסקת ההשמדה.

זה היה לפני 39 שנה. השבוע עמד וילי בראנד, ראש-הממשלה של המדינה הגרמנית, על ארמת

מאח

אורי אבנרי

ישראל. היינו צה"ל הצדוען, הדי גל שחור-אדום-זהוב התנופה בי רוח, והתזמורת הישראלית השמרי עה את הצלילים שסימלו פעם את המיפצת הנאצית: „דויטשלאנד, דויטשלאנד איבר אלס.“

(ההימנון נשאר. רק הבית הראשון שלו הוחלף בבית השלישי.)

זהו הפלא הראשון. הפלא השני הוא שמכל שלושת מיליוני היהודים במדינת-ישראל, מהם מאות אלפים מישפחות שאי בותיהם עברו את מחנות הריכוז והמוות, רבבות הנושאים עדיין את המיספרים ה"כחולים על זרועותיהם — לא נמצאו אלא תריסר ילדים שהפגינו נגד הביקור. ה"תה זאת הפגנה עלובה ומיטכנה אפילו ב"ממדים ישראליים.

לא נותר עוד ספק: העם בישי ראק, יחד עם יהודי העולם כולו, השלים עם קיום יחסים רשמיים, לכביים והדוקים עם גרמניה. וילי

1973: ראש-ממשלת ישראל גולדה מאיר מחלקת ציונים לקאנצלר וילי בראנד